

Enerģētikas un vides aģentūra

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts: pasts@eva.gov.lv, www.eva.gov.lv

Rīgā

12.03.2025

Nr. 10.5/10/2025

Lēmums

par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu

Adresāts:

Sabiedrība ar ierobežotu atbildību “Fibenol Latvia”, reģ. Nr. 40203546630, juridiskā adrese: Jēkabpils novads, Ābeļu pagasts, Brodi, Brīvības iela 2, LV-5201, e-pasts: merili.palu@fibenol.com (turpmāk – Ierosinātāja).

Paredzētās darbības nosaukums: Koksnes biorafinēšanas rūpnīcas būvniecība (turpmāk – Paredzētā darbība).

Paredzētās darbības norises vieta:

Valmiera, Valmieras industriālais parks, nekustamais īpašums ar kadastra apzīmējumu 96620030137 (turpmāk – Darbības vieta).

Īss paredzētās darbības raksturojums, faktu konstatācija un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Ierosinātāja ar 2025. gada 3. marta vēstuli Nr. b/n¹ (turpmāk – Vēstule) un tai pievienoto iesniegumu “Paredzētās darbības iesniegums koksnes biorafinēšanas rūpnīcas būvniecība Valmieras industriālajā parkā” (turpmāk – Iesniegums) ir vērsusies Enerģētikas un vides aģentūrā² (turpmāk – Aģentūra) saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 1. pielikuma 8. punkta 1. apakšpunktu.
2. Atbilstoši Vēstulē un Iesniegumā iekļautajai informācijai:
 - 2.1. Paredzētā darbība plānota Valmierā, Valmieras industriālā parka teritorijā, nekustamajā īpašumā ar kadastra apzīmējumu 96620030137. Darbības vietas kopējā platība ir 26 ha. Teritorijā līdz šim nav veikta saimnieciskā darbība. Darbības vietā plānots izbūvēt nepieciešamās būves, inženierkomunikācijas un infrastruktūru tehnoloģisko procesu un palīgprocesu nodrošināšanai, tai skaitā administrācijas un saimniecisko ēku, ēkas tehnoloģisko procesu nodrošināšanai un citu ražošanas iekārtu izvietojumam, izejvielu, starpproduktu un realizācijas produktu uzglabāšanas tvertnes, cauruļvadu trases, transportieru sistēmas, notekūdeņu attīrīšanas iekārtas u.c.

¹ Enerģētikas un vides aģentūrā reģistrēta 2025. gada 3. martā ar Nr. 10.4/575/2025-S.

² Vides pārraudzības valsts birojs, saskaņā ar Ministru kabineta 2024. gada 17. decembra rīkojumu Nr. 1191 “Par Vides pārraudzības valsts biroja un Būvniecības valsts kontroles biroja reorganizāciju” ar 2025. gada 1. februāri reorganizēts par Enerģētikas un vides aģentūru.

- 2.2. Paredzētajā koksnes biorafinēšanas rūpnīcā plānots ražot biomateriālus, ķīmiskās vielas un/vai maisījumus. Kā izejvielu paredzēts izmantot zemas kvalitātes koksni, tai skaitā papīrmalkas un koksnes mehāniskās apstrādes atlikumus no kokapstrādes uzņēmumiem. Ražošanas procesā plānots iegūt lignīnu, nepārtikas cukurus un specifiskus celulozes veidus. Šo bioloģiskās izcelsmes produktu grupas ir izmantojamas kā fosilas izcelsmes vielu vai maisījumu aizstājējas plastmasas, celtniecības materiālu, degvielas, kosmētikas un citu produktu ražošanā. Ražošanā izmantojamo ķīmisko vielu un maisījumu veidi, daudzumi un uzglabāšanas risinājumi tiks vērtēti ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – IVN) procesā.
- 2.3. IVN procesā tiks vērtēta arī fermentācijas iekārtas uzstādīšana, kurā daļu iegūto nepārtikas cukuru plānots izmantot bioetanola un/vai citu fermentācijas produktu ražošanai. Oglekļa dioksīdu (CO₂), kas izdalīsies fermentācijas procesā, plānots savākt, attīrīt un realizēt kā produktu.
- 2.4. Paredzētās darbības ietvaros paredzēts veikt izejvielu sagatavošanu (koksnes mizošana, šķeldošana, mehāniska apstrāde koksnes pārslu biomasas iegūšanai), biomasas termokīmisku un ķīmisku apstrādi, iegūtās biomasas fermentatīvo hidrolīzi³ un frakcionēšanu izdalot lignīnu, hemicelulozi un celulozi, tālāku frakciju apstrādi un dažādu produktu, ķīmisku vielu un maisījumu ražošanu.
- 2.5. Paredzamais koksnes izejvielu daudzums – līdz 0,7 milj. m³ gadā. Ražošanas procesā iegūto galaproduktu un starpproduktu veidi un apjomi tiks precizēti IVN gaitā un būs atkarīgi no rūpnīcas tehnoloģisko bloku komplektācijas. Tehnoloģisko risinājumu alternatīvas tiks vērtētas IVN.
- 2.6. Iesniegumā norādīts, ka plānotais ūdens ieguves apjoms būs no 0,5 milj. m³ līdz 1,5 milj. m³ gadā. Kā potenciālie ūdens apgādes risinājumi tiks vērtēta iespēja ierīkot ūdens apgādes urbumus. Valmieras novada pašvaldība vērtē iespējas nodrošināt Valmieras industriālā parka teritorijā pieslēgumu centralizētiem ūdens apgādes un kanalizācijas tīkliem. Tiks vērtēti arī iespējamie notekūdeņu attīrīšanas risinājumi.
- 2.7. Plānotais rūpnīcas elektroenerģija patēriņš var sasniegt 250 GWh gadā. Tvaika ražošanai un produkcijas žāvēšanai nepieciešamās siltumenerģijas ieguvei paredzēta biomasas koģenerācijas stacija ar ievadīto siltuma jaudu 50 MW vai lielāku, vai katlumāja tikai siltumenerģijas ražošanai. Enerģijas apgādes risinājumi tiks vērtēti IVN ietvaros.
- 2.8. Saskaņā ar spēkā esošo Valmieras pilsētas teritorijas plānojumu (spēkā no 2017. gada)⁴ (turpmāk – Teritorijas plānojums) un tā grafisko daļu Paredzētās darbības vieta atrodas funkcionālajā zonā *Rūpnieciskās apbūves teritorija* (R). Paredzētās darbības īstenošanai izmantojamais zemes gabals atbilst plānotajam izmantošanas mērķim. Darbības vietas R atrodas transporta infrastruktūras teritorijā – dzelzceļa līnija *Rīga – Lugaži – valsts robeža*, ar tai noteikto ekspluatācijas aizsargjoslu, kas skar arī paredzētās darbības teritoriju. Aiz dzelzceļa līnijas izvietots pašvaldībai piederošs zemes gabals (kadastra apzīmējums 96620020613), kurā uz Iesnieguma iesniegšanas brīdi nav apbūves. Šī zemes gabala funkcionālais zonējums ir *Rūpnieciskās apbūves teritorija* (R) un tas paredzēts Valmieras industriālā parka attīstībai. Dienvidos teritorija robežojas ar mežu teritoriju un 330 kV elektropārvades līnijas trasi ar tai noteikto ekspluatācijas aizsargjoslu. Austrumos atrodas valsts vietējais autoceļš V187 *Valmiera – Rauna*, kurš Ziemeļos krustojas ar valsts reģionālo autoceļu P18 *Valmiera – Smiltene*. Aiz autoceļiem izvietotas lauksaimniecības zemes.

³ Iesniegumā lietots termins “enzīmātiskā hidrolīze”.

⁴ https://geolatvija.lv/geo/tapis?document=open#document_6440

- 2.9. Fiziskai personai piederoša lauksaimniecības zeme atrodas Darbības vietas ZA pusē, uz tās atrodas viensēta *Siliņi*. Darbības vieta tieši nerobežojas ar dzīvojamās vai publiskās apbūves teritorijām.
- 2.10. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes uzturēto dabas datu pārvaldības sistēmu (turpmāk – DDPS) “Ozols”⁵ Paredzētās darbības vieta neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā.
3. Atbilstoši Valsts vides dienesta izveidotās Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmas (PVPS) iekļautajai informācijai⁶, Paredzētās darbības teritorija ar kadastra apzīmējumu 9662 003 0137 un blakus esošā teritorija (uz austrumiem no dzelzceļa līnijas) ar kadastra apzīmējumu 9662 002 0613 ir bijušas reģistrētas kā piesārņota teritorija ar reģistrācijas Nr. 3599, kur konstatēts grunts piesārņojuma 0,98 ha platībā. Paredzētās darbības teritorijā ir veikti sanācijas darbi, kuriem noslēdzoties PVPS ir izdarīta atzīme, ka teritorija ir attīrīta un nav piesārņota.
4. Izpētes teritorijā un tās tiešā tuvumā neatrodas paaugstinātas bīstamības objekti⁷. Saskaņā ar Teritorijas plānojumu Paredzētās darbības vieta atrodas vai to skar vairākas aizsargjoslas: ekspluatācijas aizsargjosla gar valsts vietējiem un pašvaldību autoceļiem, aizsardzības zona ap kultūras pieminekli (vietējās nozīmes arheoloģijas piemineklis *Avotiņu senkapi*, ID 2443⁸), ekspluatācijas aizsargjosla gar elektrisko tīklu gaisvadu līniju ar nominālo spriegumu 330 kilovolti, ekspluatācijas aizsargjosla gar stratēģiskās (valsts) nozīmes un reģionālās nozīmes dzelzceļa infrastruktūrā ietilpstošajiem sliežu ceļiem.
5. Ņemot vērā iepriekš minēto, Ierosinātās Paredzētā darbība atbilst Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktam “*paredzētajām darbībām, kuras ir saistītas ar Novērtējuma likuma 1.pielikumā minētajiem objektiem*”, proti, Paredzētā darbība atbilst Novērtējuma likuma 1. pielikuma 8. punkta 1. apakšpunktam - iekārtas, kas paredzētas rūpnieciskai organisko un neorganisko ķīmisko pamatvielu ražošanai, izmantojot vairākus secīgus ķīmisko vielu pārvēršanas procesus - un līdz ar to IVN veikšana ir obligāta.
6. Novērtējuma likuma 7. pants paredz, ka paredzēto darbību, kas minēta šā likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktā, ierosinātais piesaka Aģentūrai, iesniedzot rakstveida iesniegumu, bet šā likuma 14.¹ panta 1.¹ daļa paredz, ka Aģentūra par IVN procedūras piemērošanu izdod lēmumu.
7. Saskaņā ar Novērtējuma likuma 15. panta pirmajā daļā noteikto, “*ja ir saņemts kompetentās institūcijas lēmums, ka veicams paredzētās darbības ietekmes novērtējums, ierosinātais vismaz vienā pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā publicē paziņojumu par paredzēto darbību un sabiedrības iespēju iesniegt rakstveida priekšlikumus par šīs darbības iespējamo ietekmi uz vidi, kā arī individuāli informē tos nekustamo īpašumu īpašniekus (valdītājus), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar paredzētās darbības teritoriju. Ierosinātais minēto paziņojumu ievietošanai mājaslapā internetā elektroniski iesniedz kompetentajai institūcijai un pašvaldībai, kuras administratīvajā teritorijā tiek plānota paredzētā darbība*”.
8. Ievērojot Novērtējuma likuma 15. panta otrās daļas nosacījumu, kā arī ņemot vērā Paredzētās darbības specifiku un mērogu, nosakāms, ka sākotnējās sabiedriskās apspriešanas ietvaros organizējama arī sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme. Tās nepieciešamība saistīta gan ar plānotās darbības apjomu un mērogu, gan ar ietekmes telpisko izplatību un tās sagaidāmo ietekmi ilgtermiņā. Aģentūra vērš Ierosinātās uzmanību, ka Ministru kabineta 2015. gada 13. janvāra noteikumu Nr. 18 “Kārtība, kādā novērtē paredzētās darbības ietekmi uz vidi un akceptē paredzēto darbību” (turpmāk - Noteikumi Nr. 18) 25. punkts noteic, ka “[..]

⁵ Pieejams – <https://ozols.gov.lv/> (skatīts 06.03.2025.).

⁶ Pieejams – <https://pvps.vvd.gov.lv/> (skatīta 06.03.2025.).

⁷ Saskaņā ar Ministru kabineta 2021. gada 21. janvāra noteikumiem Nr. 46 “Paaugstinātas bīstamības objektu saraksts”.

⁸ <https://mantojums.lv/cultural-objects/2443>

paziņojumā par sākotnējo apspriešanu papildus norāda sākotnējās sanāksmes norises vietu un laiku, kā arī informāciju par pieslēgšanos sanāksmei tiešsaistē. Ierosinātais sākotnējo sanāksmi rīko hibrīdformā (sanāksme, kur daļa tās dalībnieku var atrasties klātienē (parasti – sanāksmju telpā), bet pārējie var pieslēgties attālināti), lai nodrošinātu pilnvērtīgu sabiedrības pārstāvju dalību gan klātienē, gan neklātienē formā, ne agrāk kā 10 dienas pēc publikācijas pašvaldības izdotajā laikrakstā vai citā vietējā laikrakstā. Ierosinātais nodrošina sanāksmei atbilstošu tehnisko nodrošinājumu.”.

9. Novērtējuma likuma 16. panta pirmā daļa paredz, ka pēc ierosinātās rakstveida pieprasījuma kompetentā institūcija, kas konkrētajā gadījumā ir Aģentūra, izstrādā un nosūta ierosinātajam programmu, kas ietver prasības attiecībā uz informācijas apjomu un detalizācijas pakāpi, kā arī ietekmes novērtējuma turpmākai veikšanai nepieciešamo pētījumu un organizatorisko pasākumu kopumu. Noteikumu Nr. 18 29. punkts noteic, ka paredzētās darbības ierosinātais rakstisku pieprasījumu par programmas izstrādāšanu iesniedz Aģentūrā ne agrāk, kā pēc paziņojuma par sākotnējo apspriešanu publicēšanas atbilstoši šo noteikumu 22.1. apakšpunktam.

Izvērtētā dokumentācija:

Ierosinātās 2025. gada 3. marta vēstule Nr. b/n un tai pievienotais iesniegums “Paredzētās darbības iesniegums koksnes biorafinēšanas rūpnīcas būvniecība Valmieras industriālajā parkā”.

Lēmums:

Piemērot sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Fibenol Latvia”, reģistrācijas Nr. 40203546630, paredzētajai darbībai – koksnes biorafinēšanas rūpnīcas būvniecībai Valmierā, Valmieras industriālajā parkā, nekustamajā īpašumā ar kadastra apzīmējumu 96620030137 – ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punkts, 7. pants, 14.¹ panta 1.¹ daļa, 15. pants, 1. pielikuma “Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams” 8. punkta 1. apakšpunkts.

Lēmuma pārsūdzēšana:

Atbilstoši Novērtējuma likuma 14.¹ panta otrajai daļai un Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 189. panta pirmajai daļai šo Aģentūras lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot sūdzību Administratīvās rajona tiesas atbilstīgajā tiesu namā (APL 189. panta pirmā daļa) pēc pieteicēja adreses (juridiskā persona – pēc juridiskās adreses). Lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam (APL 70. panta pirmā daļa).

Vides pārraudzības departamenta direktore,
Piesārņojuma novērtēšanas nodaļas vadītāja

I.Kramzaka

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Vineta Maskava, vineta.maskava@eva.gov.lv

Dace Strode, dace.strode@eva.gov.lv

Lēmums nosūtīts arī:

1. Valmieras novada pašvaldībai, *e-adresē*;
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, *e-adresē*.
3. Dabas aizsardzības pārvaldei, *e-adresē*.